

POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV

Evalvacija študijskega programa

Univerza v Novi Gorici | Foto: CasarsaTinta foto studio

Fakulteta za komercialne in poslovne vede

Študijski program tretje stopnje Poslovne vede

Armand Faganel
Ivana Bilić
David Borlinič Gačnik

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO O VZORČNI EVALVACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i in predlagatelj/i: **Fakulteta za komercialne in poslovne vede (FKPV)**

Študijski program: **Poslovne vede, doktorski študijski program**

Skupina strokovnjakov:

predsednik/ca	Armand Faganel, Univerza na Primorskem, Fakulteta za management
član/ica	Ivana Bilić, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet
član/ica	David Borlinič Gačnik, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta

Datum oddaje akreditacijskega poročila agenciji: 18.6.2022

Podpis predsednika/ce skupine strokovnjakov:

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela **24. 02. 2022**. Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o izpolnjevanju meril za akreditacijo študijskega programa.

Skupina strokovnjakov se je po imenovanju dogovarjala preko elektronske pošte in potrdila dogovorjen dan obiska. Strokovnjaki so si razdelili delo in se srečali na pripravljalnem sestanku 04. 04. 2022. Prediskutirali so odprta vprašanja in izmenjali vtise ter pripravili načrt za obisk zavoda. Pred obiskom so zaprosili zavod še za dodatno dokumentacijo: Priročnik za pisanje znanstvenih in strokovnih del na Fakulteti za komercialne in poslovne vede, Samoevalvacijsko poročilo 2020/21, finančni načrt oz. finančno poročilo doktorskega študijskega programa, primere dispozicij in disertacij, študentskih člankov ter zapisnike komisij. Enodneveni obisk zavoda je bil izveden dne 08. 04. 2022 preko Zoom platforme. Strokovnjaki so se sestali s predstavniki vodstva, s sedmimi visokošolskimi učitelji, tremi študenti študijskega programa in tremi doktorandi, s skupino za evalvacijo, s strokovnimi službami ter predstavniki zunanjega okolja. Organizacija obiska je bila brezhibna, prostore in materialne pogoje so si strokovnjaki ogledali preko poslanih videov. Med izvedenimi intervjuji so strokovnjaki pridobili podrobnejši vpogled v načrtovanje in izvajanje programa. Po preučitvi vseh dokumentov in materialov je skupina strokovnjakov pripravila poročilo in ga 3. 5. 2022 poslala NAKVISu. 8. 6. 2022 je skupina strokovnjakov prejela odziv zavoda na poročilo, ga podrobno preučila in pripravila končno poročilo, ki je bilo poslano NAKVISu dne 18. 6. 2022.

(Zunanja evalvacija študijskega programa se opravi v postopku podaljšanja akreditacije visokošolskega zavoda, izredne evalvacije študijskega programa ali se izvede kot evalvacija vzorca študijskih programov.)

Zunanja evalvacija je postopek presoje spreminjanja in posodabljanja študijskega programa, njegovega izvajanja ter sistema kakovosti visokošolskega zavoda v delu, ki se nanaša na zagotavljanje in izboljševanje kakovosti študijskega programa (samoevalvacije). Temelj za presojo je samoevalvacijsko poročilo, ki vsebuje evalvacijo področij presoje iz tega poglavja.)

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Vzorčna evalvacija študijskega programa (številna tabela)				
Področja presoje	Izpolnjuje standarde kakovosti		Delno izpolnjuje standarde kakovosti	Ne izpolnjuje standardov kakovosti
	Prednosti	Priložnosti za izboljšanje		Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti
Notranje zagotavljanje in izboljševanje kakovosti študijskega programa				
Standard 1			1	2
Standard 2				1
Spreminjanje in posodabljanje študijskega programa				
Standard 3				2
Izvajanje študijskega programa				
Standard 4	2	5	2	1
Standard 5		1		
Odličnost	-			

UGOTOVLJENO DEJANSKO STANJE IN NJEGOVA PRESOJA

Temeljna usmeritev za presojo po posameznih standardih:

Skupina strokovnjakov vsak predpisani standard kakovosti presoja na dveh ravneh v skladu z določbami o presoji, ki so podrobneje opredeljene v V. poglavju meril (OBRAZCI VLOG). Na prvi objektivno presodi in z argumenti podpre izpolnjevanje standarda. S tem presoja skladnost, obstoj ali izvajanje predpisanega. Na drugi ravni pa ugotovljeno stanje kvalitativno vrednoti v obsegu nad (ali pa pod) sprejemljivim in s tem presodi tudi kakovost. Na tej ravni presoje z argumenti strokovno oceni, kaj je zelo dobro, dobro, kaj ni oziroma kaj bi lahko bilo boljše. Če je nekaj skladno s predpisom, še ni nujno dobro. Nasprotno nekaj ni nujno slabo, če ni (povsem) skladno s predpisom, saj je visoko šolstvo raznoliko, dobro pa se lahko skriva ravno v posebnosti ali izjemnosti. Medtem ko nekateri standardi kakovosti vsebujejo kvalifikatorje, kot je 'kakovosten', drugi izrecno sprašujejo zgolj po primernosti, ustreznosti ali le obstoju oziroma izvajanju nečesa. Skupina strokovnjakov temu navkljub vselej presoja na dveh ravneh – iz prve ravni na koncu posameznega standarda povzame morebitne neskladnosti ali večje pomanjkljivosti, iz druge pa prednosti in priložnosti za izboljšanje, tako kot izhajajo iz ugotovitev in ocen, in ne po načelu, da morajo biti številčno uravnotežene, ali po kakšnem drugem načelu.

NOTRANJE ZAGOTAVLJANJE IN IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. standard: Visokošolski zavod evalvira in posodablja vsebino, sestavo in izvajanje študijskega programa.

- a) **samoevalvacija študijskega programa omogoča njegovo razvijanje in posodabljanje, tako da se ohranja njegova aktualnost ter ustvarja kakovostno izobraževalno okolje:**

Zavod izvaja redne samoevalvacije na nivoju institucije in skladno s tem pripravlja samoevalvacijsko poročilo (SEP), v katerem je zajeta tudi presoja doktorskega študija Poslovne vede III. Po pregledu SEP (2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 in 2020-2021) je razvidno, da se analiza nanaša predvsem na ugotavljanje dejstev, kot so npr. število študentov po letnikih, števila vpisanih, povprečnih ocenah ipd., brez razlage glede neusklajenosti med številom prostih mest in nizkega števila vpisanih študentov, izboljšav študijskega programa, povečanega števila vpisanih in izboljšanja kakovosti študijskega programa. Znotraj SEP se prikazujejo tudi rezultati različnih anket (Študentska anketa o vsebini in organizaciji predmetov za podiplomski študij; Študentska anketa o organizaciji FKPV, Anketa o praktičnem usposabljanju (za mentorje); Anketa za predavatelje; Anketa za zaposlene itd.), ki se nanašajo na zadovoljstvo s študijem, kot tudi na zadovoljstvo zaposlenih (SEP 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 i 2020-2021). Za študijski program Poslovne vede III ni prikazanih posebnih rezultatov anket zadovoljstva študentov s programom. V intervjujih z deležniki (sestaneček – Uvodni razgovor z vodstvom) je bilo navedeno da ankete ni možno izvajati anonimno zaradi majhnega števila študentov doktorskega študija, zato so rezultati prikazani skupno in ne ponujajo primernih informacij.

V SEPU najdemo le ugotovitve o stanju povezanim z doktorskih študijem Poslovne vede III, ni pa nobenih predlogov konkretnih aktivnosti, s katerimi bi se nakazovalo na načrte in razvojne aktivnosti, izboljševanja kakovosti doktorskega študija (Realizacija akcijskega načrta za študijsko leto, Samoevalvacijsko poročilo 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 in 2020-2021), čeprav se izvaja večje število analiz in anket, ki se nanašajo na Poslovne vede III. Rezultati izkazujejo majhen interes na ta študijski program, v Akcijskem načrtu pa ni smernic, ki bi priporočale večjo promocijo ali izboljšave programa. Vse analize in rezultati anket kažejo na izpolnjevanje predpisanih obveznosti in izvajanje analiz ali anketiranja, skozi katere se zbirajo podatki, vendar se ti potem ne spremenijo v informacije, konkretne akcije, cilje in smernice, ki bi jih lahko izkoristili za izboljšave študijskega programa in izboljšanje kakovosti študija.

V razgovoru z vodstvom (sestaneček – Uvodni razgovor z vodstvom) je vodstvo jasno nakazalo, da se z razvojem in promocijo doktorskega študijskega programa Poslovne vede III ne trudijo pretirano. Omenjeno je bilo, da imajo ta program le zaradi imidža, da lahko na videz ponujajo celotno vertikalo. V preteklosti so ciljali predvsem na diplomante znanstvenega magisterija, ker so jih lahko vpisali neposredno v drugi letnik, brez izvajanja predavanj, ki so stroškovno draga. Po izjavi vodstva zadnja leta celo zavračajo kandidate, ki se zanimajo za vpis (lansko leto tri), ker se jim izvedba finančno ne izplača.

Skladno s 45. členom (5. točka) Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, gre na področju notranjega zagotavljanja in izboljševanja kakovosti študijskega programa zaradi neustreznosti evalvacije študijskega programa in priprave samoevalvacijskega poročila, za izkazano večjo neskladnost.

b) načini in postopki zbiranja informacij ali predlogov za spreminjanje študijskega programa ter njihovega analiziranja:

V sklopu projekta (2014): "Razvoj učinkovitega sistema kakovosti FKPV s prenovo programov in razvojem novih predmetov za neekonomiste", ki ga je izvedla zunanja ocenjevalka prof. dr. Mirjana Pejić Bach z Ekonomske fakultete v Zagrebu, je bila izvedena analiza izvajanja programa doktorskega študija. Spremembe, ki so bile potem uvedene, se izkazujejo v predmetih Novejše makroekonomske teorije, Teorija znanosti, Usmeritveni seminar, Smerni seminar in Sodobne metode statistične analize v znanstvenoraziskovalnem delu. Kot je bilo že navedeno, skozi ankete, ki se izvajajo s študenti študijskega programa, ni možno ugotoviti stališč in mišljenja študentov o vsebinah študijskega programa, ker se rezultati anketiranja ne prikazujejo ločeno za ta program. V SEP 2020-2021 je predstavljena anketa o zadovoljstvu študentov programa Poslovne vede III, za generacijo od 2016-2021, kjer je možno izpostaviti nekaj rezultatov, povezanih s tem standardom:

Glede vloženega dela v študij ugotavljamo, da so doktorandi najnižje ocenili usmerjanje in vključevanje v raziskovalno delo (M=3,9), z M=4,1 so ocenili študijsko vsebino, ki je bila aktualna, šolnina je bila ustrezna, formalni postopki zaključka študija in svečana promocija sta bili ustrezni. Sledi sodelovanje z mentorjem (somentorjem), ki je bilo ustrezno (M=4,2).

V intervjujih z deležniki (sestaneček - Uvodni razgovor z vodstvom) je navedeno, da se učni načrti posodablja, če se menja nosilec predmeta, sicer ne. Nosilci predmetov (sestaneček

– Razgovor z visokošolskimi učitelji) so omenili, da sproti posodablajo vsebine predmetov, ne popravljajo pa učnih načrtov.

Rezultati samoevalvacije so javno dostopni, vzpostavljen je sistem interne komunikacije za informiranje deležnikov o rezultatih in ugotovitvah samoevalvacije. Anketiranje zadovoljstva študentov je bilo izvedeno 2022 (vključno s študenti, ki so doktorirali do 31.12.2021), rezultati pa kažejo na relativno visoke povprečne ocene. Vendar pa bi lahko tako postavljen vprašalnik izboljšali tako, da bi se anketiranje izvajalo med študijem po zaključku določenega predmeta, z natančnejšim naslavljanjem kakovosti izobraževanja posameznega predmeta ter predlogov, informiranja in spremljanja aktivnosti, ki bi se v skladu z rezultati določale. Smisel takšnega anketiranja je izboljševanje obstoječega stanja, pa tudi za informiranje deležnikov o uresničenem skozi komunikacijo po obdelavi rezultatov anketiranja. Anketiranje, ki se izvaja na osnovi diplomiranih študentov, ne zajema tistih, ki so še v procesu izobraževanja. Glede na to, da je anketiranje izvajano le na diplomantih, se postavlja vprašanje ali lahko tako zastavljeno anketiranje prepozna probleme študentov, ki so še v procesu ter tistih, ki bodo morda prekinili s študijem zaradi morebitnih pomanjkljivosti programa.

Nadaljnje razvijanje in posodabljanje doktorskega študijskega programa, kakor tudi prizadevanja za povečanje števila vpisanih študentov, po besedah vodstva niso prioritete naloge zavoda. Program je namenjen pretežno izboljševanju ugleda zavoda na njegovih spletnih straneh.

Kot že navedeno, se ne zbirajo informacije, s pomočjo katerih bi lahko pridobili povratne informacije s strani študentov o vsebinah posameznih predmetov, kakovosti in koristnosti takšnega študijskega programa. Poleg tega je razvidno, da je to študij Poslovnih ved, v kurikulumu pa ni nobenega predmeta, ki bi bil povezan s poslovnimi vedami. Edini predmet, ki je usmerjen v ekonomijo na področju makro ekonomije, predmeti s področja mikro ekonomije, ki bi bili s področja gospodarstva ali poslovnih ved pa sploh niso zastopani.

c) primernost obveščanja deležnikov o uresničevanju načrtovanih nalog oziroma o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa:

Na institucionalnem nivoju zavoda se izvaja samoevalvacija, v kateri so na določene načine (izdelava ustrezne dokumentacije, mentorji ki motivirajo študente za izpolnjevanje anket, predlogi za izboljšave na sestankih zavoda) vključeni vsi deležniki. V okviru projekta "Razvoj učinkovitega sistema kakovosti FKPV s prenovo programov in razvojem novih predmetov za neekonomiste", je bil izdelan Priročnik Evalvacija kakovosti za notranje presojevalce na FK na FKPV-ju. Pripravljen je bil na osnovi kriterijev za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov, 'Kvaliteta-interna ocena' dr. Branka Škafarja in mag. Tanje Žagar ter na temelju izobraževanja za interne revizorje. Poročilo o samoevalvaciji obravnava in odobrava pooblaščenec za kakovost, zatem pa še senat zavoda. S poročilom so seznanjeni tudi zaposleni na sejah zavoda, predstavniki študentov v Svetu študentov ter predavatelji. SEP so javno dostopna na spletni strani zavoda: <https://www.fkpv.si/o-fkpv/kakovost/samoevalvacija/>

Poročila zajemajo akcijski načrt, plan izvedbe, SWOT analizo in priporočila s katerimi spremljajo področja, ki so definirana s strategijo zavoda. Zaradi epidemije je potekalo izobraževanje v zadnjih letih preko spleta, to je tudi izpostavljeno v poročilu.

Čeprav se formalno z vidika zavoda izvaja evalvacija študijskih programov, obstajajo procedure in pravila in se rezultati objavljajo, v Akcijskem načrtu pa se izpostavlja tudi uspešno izvajanje komunikacije napram študentom, je pomembno poudariti, da se tukaj evalvirani študijski program Poslovne vede III posebej ne analizira, pa tudi rezultati anket in evalvacija zanj niso posebej zapisani, kakor tudi ne akcijski načrt ter cilji, ki bi se zaradi tega uresničevali.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Ni bilo zaznati.

Priložnosti za izboljšanje:

- Ni bilo zaznati.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- Zavod ne pomanjkljivo in nezadovoljivo ugotavlja zadovoljstvo doktorskih študentov, izvajajo le občasno anketiranje diplomantov. Odziv zavoda: *Zadovoljstvo doktorskih študentov redno spremljamo, je pa res, da v samoevalvacijskem poročilu do sedaj analize za doktorske študente nismo posebej prikazovali. Vašo pripombo glede ureditve ločene analize za doktorske študente sprejemamo in jo bomo v bodoče tudi upoštevali. Iz več intervjujev je izhajalo da takšnega ugotavljanja zadovoljstva ni, zato zapis ostaja, premaknjen je bil iz nabora neskladnosti v delno izpolnjevanje standarda.*

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

- Čeprav se samoevalvacija študijskega program Poslovne vede III izvaja v kontekstu institucionalne samoevalvacije, ni jasno razvidno kako se podatki, pridobivani z evalvacijo, koristijo za razvoj in posodabljanje študijskega programa ter za izboljševanje njegove kakovosti in konkurenčnosti. Metode in postopki, ki se uporabljajo za zbiranje informacij ali predlogov za spremembe študijskega programa in njihovo analizo, bi bilo potrebno usmeriti na preverjanje smiselnosti takšnega študijskega programa ter možnosti za njegov razvoj in izboljšave, kakor tudi za možnost povečanja števila vpisanih študentov, da bi ta uresničeval smisel kontaktnega doktorskega študija, ne pa konzultativnega, kot se sedaj večinoma izvaja. Odziv zavoda: *NA podlagi pridobljenih ugotovitev iz samoevalvacijskega poročila bo pripravljen akcijski načrt, ki ga bomo poskušali v čim večji meri upoštevati in realizirati, kar bo prispevalo k izboljšanju kakovosti in konkurenčnosti doktorskega programa. Ugotovljena neskladnost ostaja.*
- Študijski program se ne posodablja na zadovoljiv način, zavod je opustil prizadevanja za povečanje števila vpisanih študentov. Odziv zavoda: *Fakulteta bo v skladu s poročili in analizo izvedbe doktorskega programa pripravila akcijski načrt realizacije. Prenovljene bodo učne vsebine, predmetnik, učni načrti, izidi, študijska literatura itd. [...] Zapisano pripombo, da je fakulteta opustila prizadevanje za povečanje števila vpisanih študentov ne smatramo kot neskladje in se tudi z njo ne*

strinjamo. [sledi naštevanje promocijskih aktivnosti]. Glede na zmanjšano število in glede na odzive udeležencev na razgovorih, neskladnost ostaja.

2. standard: Uresničevanje nalog, načrtovanih na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskega programa, je razvidno iz samoevalvacijskih poročil.

Uresničevanje nalog, povezanih s samoevalvacijo študijskega programa, v zadnjih treh letih in:

- **sodelovanje deležnikov pri sprejemanju ukrepov za izboljšave, spremljanju njihovega uresničevanja in nastajanju samoevalvacijskega poročila ter**
- **sklenjenost kroga kakovosti:**

Z letno samoevalvacijo se izvaja tudi evalvacija doktorskega študija Poslovne vede III. Evalvacija se, kot je bila izvajana v preteklih letih, nanaša na:

- Število vpisanih študentov III
- Struktura študentov III. stopnje po spolu (v %)
- Starostna struktura študentov
- Analiza napredovanja študentov
- Analiza ponavljanja študentov
- Uspešnost študija – povprečna ocena
- Število doktorandov, ki so doktorirali v roku.

Vse navedene analize se koristijo le za prikazovanje stanja, brez analize obstoječega stanja in usmeritev za izboljševanje. Ni dokazov za obstoj predlogov za izboljšave, kot tudi ne za proces spremljanja izboljšav, sodelovanje deležnikov in njihovega informiranja o izboljšavah. Podobno velja za študente, zaposlene, delodajalce in predavatelje. Vse analize in ankete, ki so prikazane v SEP in spremljevalni sistem kakovosti zavoda so formalne narave, brez jasnega usmerjanja na predloge za izboljšave in spremljanje implementacije izboljšav v smislu zagotavljanja zaključenega kroga kakovosti.

Akcijski načrt odraža bolj popis tekočih aktivnosti kot pa načrt aktivnosti, s katerimi bi se odpravilo odstopanja, ugotovljena s samoevalvacijo.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Ni bilo zaznati.

Priložnosti za izboljšanje:

- Ni bilo zaznati.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- Ni bilo zaznati.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

- Vse analize in ankete, ki so del sistema kakovosti se izvajajo formalno, da bi se izpolnjevalo osnovno nalogo sistema zagotavljanja kakovosti – izvajanje anket in analiz. Po izpeljavi rezultatov se ti ne analizirajo in ne koristijo kot osnova za izboljševanje ali izdelavo akcijskega načrta. Zato pri tem študijskem programu ni zagotovljen zaključen krog kakovosti. Odziv zavoda: *Iz akcijskega načrta, ki sledi iz vsakoletne samoevalvacije, so razvidni cilji za uresničitev, roki in zadolžitve. Naloge zadevajo tudi doktorski študij, čeprav to ni posebej izpostavljeno. Nekateri cilji zaradi objektivnih razlogov morda v rokih niso doseženi, kar pa ne pomeni, da jih opustimo, ampak so vključeni v akcijski načrt naslednjega obdobja. Vsekakor poudarjamo, da vse ugotovitve samoevalvacije temeljito analiziramo (kolegiji, KZRDDS, Komisija za kakovost ...), rezultati analize pa se materializirajo v obliki konkretnih ukrepov. Preverja se tudi realizacija ukrepov; če realizacije ni, se ugotavljajo razlogi in postavijo nove zadolžitve (na omenjenih organih). Vključeni so tudi doktorski študenti, ki dajo odziv na zadovoljstvo z urejenostjo zadev. S tem menimo da je krog kakovosti zaključen.* Skupina strokovnjakov meni, da gre za generični opis procesov, ki ni podkrepljen v dokumentih za doktorski študij. Zaradi majhnosti zavoda, aktivnosti večinoma potekajo neformalno, kar negativno vpliva na vzpostavljane sistema kakovosti, zato v tem delu neskladnost ostaja.

SPREMINJANJE IN POSODABLJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

3. standard: Visokošolski zavod spremlja izvajanje študijskega programa, ga pregleduje in izboljšuje ob upoštevanju razvoja študijskih, znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških področij in disciplin (razvoja stroke), v katera se primerno umešča, ob evalviranju doseganja postavljenih ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov ter potreb po znanju in ciljev družbe – odvisno od vrste in stopnje študijskega programa. Spremembe in posodobitve upoštevajo temeljne cilje programa ter ohranjajo povezanost njegovih vsebin oziroma predmetov.

Ali je ob vsebinskem razvijanju in spreminjanju študijski program še vedno vsebinsko in po sestavi dovršen, ali se ohranja povezanost učnih načrtov in predmetnika s cilji in kompetencami študijskega programa ter ali so vsebine povezane po horizontalni in vertikalni osi; ob upoštevanju 17. člena meril:

Na nivoju študijskega program Poslovne vede III ni bilo uradnega posodabljanja programa in predmetov (sestaneček – Uvodni razgovor z vodstvom), medtem ko visokošolski učitelji (sestaneček – Razgovor z visokošolskimi učitelji) omenjajo da so vsebine posameznih predmetov redno posodabljane, vendar pa te spremembe niso zabeležene v učnih načrtih. V okviru samoevalvacije študijskega program Poslovne vede III, je bila anketiranje zadovoljstva diplomantov izvedeno 2022, vendar pa ni razvidno, da bi bile sprejete kakšne odločitve ali predlogi, ki bi se nanašali na izboljševanje programa.

Doktorandi zavoda so delno že aktivni na področju razvoja in raziskav v podjetjih kjer so zaposleni; nekateri so sedaj del akademske skupnosti zavoda in drugih zavodov, nekaj jih je tudi iz Hrvaške. Doktorski študij Poslovne vede III prestavlja nadaljevanje bolonjskega podiplomskega študija na tem zavodu in sorodnih programov na drugih zavodih. Poudarek študija je na usposabljanju za samostojno oblikovanje raziskovalnih problemov in izbor ustreznih metod za njihovo raziskovanje. Študijski program predvideva obsežno

samostojno raziskovalno delo po vodstvom izkušenih in kvalificiranih mentorjev med celim študijem. Najzahtevnejše delo v tem smislu je seveda doktorska disertacija.

S pregledom učnih načrtov predmetov, ki se izvajajo na doktorskem študiju Poslovne vede III, je razvidno da so obvezni predmeti Makroekonomija, Statistične metode, Raziskovalno delo. Doktorski študij Poslovne vede III nima predmeta Mikro ekonomija, kar je osnovni namen študija.

Ob tem je potrebno izpostaviti naslednje: učni izidi niso postavljeni na nivoju 8. stopnje, predpisana obvezna in druga literatura je prevladujoče starejšega datuma in očitno ni bila osvežena že dlje časa. Večji del literature je delo visokošolskih učiteljev, študente premalo usmerjajo na tuje in druge vire. Po 7. točki 45. člena Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, gre v tem primeru za večjo neskladnost.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Ni bilo zaznati.

Priložnosti za izboljšanje:

- Ni bilo zaznati.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- Ni bilo zaznati.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

- Učni izidi zapisani v učnih načrtih študijskega programa Poslovne vede III niso v skladu z zahtevnostjo študijskega programa tretje stopnje. Odziv zavoda: [...] *Bo pa fakulteta v prihodnje pozvala nosilce predmetov, da to vključijo v posodobitev učnih načrtov posameznih predmetov ter uskladijo učne izide z zahtevnostjo študijskega programa.* Neskladnost ostaja.
- Študijski program Poslovne vede III ne izkazuje systemskega izboljševanja, spremljanja novih spoznanj na področju, niti dela na sistemu izboljševanja kakovosti. Preučevanje zadovoljstva doktorandov je bilo izvedeno šele 2022, ni pa razvidno kako bodo rezultati uporabljeni za izboljšave programa. Prav tako ni jasno kako so študenti ocenili koristnost in sodobnost posameznih učnih vsebin. Stalna evalvacija študijskega programa je nujna, kot tudi njegovo izboljševanje skozi čas er skladno z bolonjskim procesom in standardi doktorskih študijev na nivoju evropskega kvalifikacijskega prostora. Odziv zavoda: *FKPV izvaja merjenje zadovoljstva doktorskih študentov z anketami za ocenjevanje pedagoškega dela izvajalcev, anketami o vsebini in organizaciji predmetov, o organizaciji FKPV, o knjižnici FKPV, z anketami za diplomante in anketami za člane Alumni kluba FKPV. Ker niso bile analize posebej ločene za doktorske študente, ampak pripravljene skupno za podiplomski študij (magistrski in doktorski), smo v marcu 2022 pripravili posebno analizo zadovoljstva diplomantov III stopnje s študijem v š. l. 2020/21. Na podlagi pridobljenih rezultatov bo fakulteta za vsako študijsko leto pripravila akcijski načrt in ga vključila v samoevalvacijsko poročilo. Iz razpoložljive*

dokumentacije in intervjujev je bila sprejeta zgornja ugotovitev. Razen enkratnega anketiranja diplomantov, niso bile potrjene opisane aktivnosti. Neskladnost ostaja.

IZVAJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. standard: Način, oblika in obseg izvajanja študijskega programa ustrezajo njegovi vsebini, sestavi, vrsti in stopnji, tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovski in materialni).

- a) načini in oblike poučevanja, njihov razvoj oziroma prilagojenost (vključno z viri):**
- različnim skupinam študentov,
  - različnim študijskim potrebam in načinom študija (na študenta osredinjen študij in poučevanje),
  - potrebam visokošolskih učiteljev in sodelavcev:

Glede na majhno število vpisanih študentov (skupaj z absolventi v letu 2020/2021 – šest študentov 2020/2021, Samoevalvacijsko poročilo str. 79) in v tej zvezi do določene mere omejeno izvajanje študijskega programa (pojasnjeno je bilo, da se študijski program izvaja zlasti na način, da se študenti prvič vpisujejo praviloma v drugi letnik študija) je razvoj načinov in oblik poučevanja, kot tudi njihovega razvoja oziroma prilagojenosti skupinam študentov, potrebam in načinom študija in potrebam učiteljev in sodelavcev, nekoliko težje ocenjevati.

Kljub temu lahko iz razgovorov s študenti in visokošolskimi učitelji ter sodelavci zaključimo, da so načini in oblike poučevanja ustrezno prilagojene različnim skupinam študentov (kolikor je o »skupinah« glede na že omenjeno maloštevilnost sploh mogoče govoriti). V teh okvirih menimo, da so oblike poučevanja prilagojene tudi potrebam visokošolskih učiteljev in sodelavcev, in da gre za študij, ki je osredinjen na študenta.

Nekatere izmed disertacij, ki jih je skupina strokovnjakov imela priložnost preučiti, ne spadajo na področje poslovnih ved (npr. rudarjenje podatkov o izobraževanju, makroekonomski agregati). Čeprav imajo predavatelji, ki izvajajo študij in mentorji habilitacije s področja družboslovja in ekonomije, nekatere teme disertacij tega ne izkazujejo.

Ni povsem jasen način, kako se vpisuje študente, ki so zaključili študij, ki ne spada na področje ekonomije, katere diferencialne izpite morajo opraviti in koliko. Potrebno je jasno definirati proceduro in diferencialne izpite.

Izvedba predmetov poteka večinoma prek konzultacij in individualne komunikacije na ravni visokošolski učitelj (mentor) - študent, kar je imanentno doktorskim študijem kot takim, v konkretnem primeru pa je slednje še bolj poudarjeno, saj je število vpisanih študentov minimalno. V smislu načinov in oblik poučevanja, prilagojenosti potrebam deležnikov, itd., predstavlja tako maloštevilna populacija študentov prav gotovo določeno prednost, kar pa ne pomeni, da maloštevilnost avtomatično daje presojanemu študiju tudi lastnost kakovosti zgolj zato, ker je število študentov majhno.

b) število izvedenih kontaktnih ur, določenih s študijskim programom, ali drugih oblik dela s študenti:

Izvedba kontaktnih ur je prilagojena posameznim študentom in dejstvu, da gre za izredne in doktorske študente. Glede na prejeta pojasnila se kontaktne ure izvajajo deloma kot predavanja, zlasti pa gre za seminarje in individualno delo študentov ter konzultacije. Študenti so pojasnili, da so zadovoljni z urniki in številom izvedenih kontaktnih ur ter prilagoditvijo izvedbe študijskega programa njihovim potrebam. Vendar smo mnenja, da glede na individualno izvedbo študijskih programov lahko v praksi mestoma prihaja do diskrepance med številom predvidenih kontaktnih ur v učnih načrtih in med izvedbo kontaktnih ur, kar ni sprejemljivo. Zato kot priložnost predlagamo, da zavod preveri izvedbo števila kontaktnih ur pri posameznih predmetih in ustreznost določitve števila kontaktnih ur v učnih načrtih (prevetritev učnih načrtov na področju izvedbe kontaktnih ur).

45. člen Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov namreč nakazuje, da je nezadostno (premajhno) število ur izvajanja študijskega programa ali neprimeren način izvajanja študijskega programa, kadar je študentom onemogočeno pridobivanje s študijskim programom določenih kompetenc oziroma učnih izidov, opredeljeno kot večja neskladnost.

c) študijska gradiva in njihova prilagojenost načinom in oblikam poučevanja ter potrebam študentov:

Študijska gradiva so na voljo študentom v knjižnici in preko spleta (ProQuest Dissertations & Theses in SpringerLink - oddaljen dostop do elektronskih baz). V knjižnici je omogočen dostop do tudi do baze Scopus, GVIN in bizi.si. Pojasnjeno nam je bilo, da se za študente izvaja tudi seminar v zvezi z iskanjem po omenjenih bazah, da se študente opolnomoči za samostojno raziskovanje, kar ocenjujemo kot ustrezno, saj nekateri študenti teh znanj ob vpisu (še) nimajo. V tekočem študijskem letu se ta seminar ni izvajal.

Ob pregledu dokumentacije smo opazili, da večine del, ki so navedena med obvezno literaturo pri posameznih predmetih, v naboru literature knjižnice zavoda ni mogoče najti. Pojasnjeno je bilo, da se ta problematika lahko rešuje z medknjižnično izposajo. Pa vendar smo mnenja, da bi bilo potrebno zagotoviti, da bodo vsa dela, ki se navajajo med temeljno – obvezno študijsko literature – na voljo v knjižnici najmanj v enem izvodu. Zato predlagamo prevetritev učnih načrtov in nabora literature v knjižnici na način, da bo temeljna literatura dostopna v knjižnici v vsaj enem izvodu. Sicer v zvezi z morebiti pomanjkljivo literaturo ali gradivi s strani študentov in drugih sogovornikov pripomb nismo prejeli.

Glede na to, da gre za izredne študente, ki prihajajo na fakulteto zlasti v popoldanskem času in ob koncu tedna, študentom po potrebi pošljejo željeno literaturo tudi na njihov domač naslov, kar ocenjujemo kot ustrezen način postopanja.

č) delo študentov v znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških projektih ob upoštevanju 33. člena ZViS:

Zavod navaja, da se doktorski študenti FKPV aktivno vključujejo v znanstveno-raziskovalno delo in aplikativno strokovno delo preko aktivne udeležbe na mednarodnih znanstvenih konferencah. Iz samoevalvacijskega poročila za leto 2020/2021 izhaja, da so doktorski študenti v študijskem letu 2020/2021 objavili 7 znanstvenih člankov, 3 znanstvene prispevke na konferenci ter v okviru monografskih publikacij 1 strokovno monografijo in 2 študiji, kar je sicer ustrezno, vendar se izpostavlja priložnost za krepitev raziskovalne dejavnosti na zavodu, ob tem pa posledično tudi vključevanja študentov v znanstveno raziskovalno dejavnost na zavodu.

d) praktično izobraževanje študentov:

Praktično izobraževanje študentov na doktorskem študiju se ne izvaja. Glede na stopnjo študija in glede na to, da je glavnina študentov strokovnjakov iz prakse menimo, da je slednja rešitev ustrezna.

e) ustreznost urnikov, števila govorilnih ur ali dostopnosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev študentom:

Po pregledu dokumentacije in opravljenih razgovorih smo mnenja, da so urniki, govorilne ure in dostopnost visokošolskih učiteljev in sodelavcem študentom ustrezni. Zlasti dostopnost visokošolskih učiteljev in študentom, kot tudi splošno komunikacijo in sodelovanje med njimi velja izpostaviti kot prednost. Slednje je namreč kot prednost izpostavilo več sogovornikov, tako študenti, diplomanti, profesorji, kot tudi podporne službe.

f) ustreznost in usposobljenost kadrov v skladu s 13. členom meril ter zagotavljanje minimalnih raziskovalnih standardov in izpolnjevanje pogojev za mentorstvo za študijske programe tretje stopnje:

Zaposlujejo devet strokovnih sodelavcev (direktor, pomočnica direktorja, 5 organizatork izobraževanja, samostojna strokovna sodelavka za poslovne, finančne in računovodske zadeve ter Erasmus koordinatorka in visokošolski sodelavec bibliotekar. Na zavodu sodelujejo s 57 visokošolskimi učitelji, in sicer s 4 rednimi ter 4 izrednimi profesorji, 15 docenti, 14 višjimi predavatelji, 19 predavatelji in enim lektorjem. Zaposleni imajo ustrezno izobrazbo in habilitacije. Med temi je pet visokošolskih učiteljev, ki so nosilci predmetov. Med visokošolskimi učitelji, ki so v zadnjih petih letih sodelovali na tem študiju kot mentorji, pa najdemo tudi posameznike, ki so upokojeni, raziskovalno niso aktivni (npr. Goltnik Urnaut, Kodrin, Lahajnar, Nekrep, Šuster Erjavec, Vautar), ki nimajo niti enega 1.01 SSCI članka (npr. Goltnik Urnaut, Kodrin), imajo v SICRISu le 30-40 točk (npr. Vautar) ali nimajo nobenega citata v WoS (npr. Goltnik Urnaut, Kodrin) ali Scopusu (npr. Goltnik Urnaut, Kodrin). Spisek potencialnih mentorjev določa senat zavoda, mentorji pa morajo izpolnjevati vsaj dva pogoja iz 26. člena Pravilnika o izvajanju doktorskega študija (<https://www.fkpv.si/wp-content/uploads/2016/09/pravilnik-o-izvajanju-doktorskega-studija-24-3-2022-st-28.pdf>). Ta člen je zapisan zelo ohlapno, če se upošteva dikcija Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov: »Študijski programi tretje stopnje morajo zagotavljati visoke raziskovalne standarde. Minimalni raziskovalni standardi za študijske programe tretje stopnje so: - visokošolski zavod, ki izvaja oziroma bo izvajal študijski program tretje stopnje, je v zadnjih petih letih pridobil raziskovalne ali razvojne ali sicer akademsko relevantne projekte, ki so financirani

z javnimi sredstvi, sredstvi iz tujine ali sredstvi iz gospodarstva v skupni minimalni vrednosti 50.000 EUR. - nosilci predmetov študijskega programa tretje stopnje morajo v obdobju zadnjih petih letih biti raziskovalno, razvojno, oziroma sicer akademsko-relevantno aktivni vsaj do te mere, da izpolnjujejo potrebne pogoje za izvolitev najmanj v naziv docenta, ki jih določajo minimalni standardi agencije.« Zavod v vlogi tudi ni izkazal pridobitve minimalnih sredstev iz akademsko relevantnih raziskovalnih projektov v višini 50.000 eur. Po 45. členu (2. točka) Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, gre v primeru nedoseganja minimalnih raziskovalnih standardov za doktorske študijske programe zaradi neustreznosti mentorjev doktorskega študija ter strokovno in številčno pomanjkljive kadrovske zasedbe za večjo neskladnost.

g) materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:

Materialne razmere v smislu prostorskih pogojev ocenjujemo kot ustrezne. Lokacije oziroma prostorov, kjer potekajo predavanja, si sicer nismo neposredno ogledali, smo pa prejeli videoposnetke prostorov, ki izkazujejo ustreznost tega področja. Glede na prejete dokumente (zlasti samoevalvacijska poročila) ter ogledane videoposnetke ocenjujemo, da so prostori tudi ustrezno prilagojeni študentom z različnimi oblikami invalidnosti. Tudi v razgovorih v tej zvezi nismo zaznali pripomb. Zlasti glede na majhno število vpisanih študentov na presojanem študiju in individualen pristop menimo, da so prostori in oprema za izvajanje dejavnosti v zvezi s presojanim študijskim programom ustrezni.

V zvezi s finančnimi viri smo pri zavodu opravili dodatne poizvedbe, saj finančni načrt in realizacija presojanega študijskega programa vlogi nista priložena. Prejeli smo pisno pojasnilo zavoda, iz katere izhaja, da zavod finančnega načrta oz. realizacije za presojani študijski program ne opravlja, saj je, kot navajajo, priprava »resne finančne konstrukcije izvedbe programa« otežena, zlasti zaradi majhnega števila vpisanih študentov.

Tudi v razgovorih smo prejeli podobna pojasnila, tako da glede na vse navedeno zaključujemo, da finančna konstrukcija oziroma vzdržnost programa dejansko po izvedenem postopku ostaja nejasna. Na razgovorih nam je bilo sicer pojasnjeno, da se finančni viri zagotavljajo iz šolnin in projektov, po potrebi pa obstaja tudi potencialna možnost prenosa sredstev iz naslova šolnin iz drugih programov, ki jih zavod izvaja.

Vendar menimo, da zavod že glede na nizek vpis študentov na presojan študijski programu; nižanje števila vpisanih študentov na program; odsotnost strategije v zvezi z morebitnim povečanjem vpisa študentov in glede na odsotnost finančne konstrukcije, finančnega načrta in realizacije za presojan program, ni izkazal ustreznosti in stabilnosti finančnih virov za izvajanje in nadaljnji razvoj dejavnosti v zvezi s presojanim študijskim programom, kot jih zahteva 16. standard Meril. Zato na tem mestu ugotavljamo le delno izpolnjevanje standardov kakovosti. Hkrati izpostavljamo priložnost, da zavod opravi resno presojo finančne konstrukcije programa in izsledke upošteva pri zastavljanju ciljev v zvezi z razvojem presojanega študijskega programa.

V zvezi z materialnimi pogoji, ki se nanašajo na knjižnico, smo že zgoraj omenili, da bi bilo smiselno prevetrili učne načrte pod postavko temeljne literature in ugotoviti, ali so vsa dela, ki se v učnih načrtih navajajo pod temeljno literaturo, tudi dejansko nahajajo v knjižnici, zato se v tej zvezi na tem mestu ne ponavljamo. Na tem mestu priporočamo

zlasti nabavo manjkajoče temeljne literature, kar glede na dejstvo, da je šola v zadnjem letu na novo nabavila 94 knjig in brošur (Samoevalvacijsko poročilo iz leta 2020/2021, str. 97) in prejeta pojasnila, v skladu s katerimi naj bi šola za nabavo študijske literature letno namenila okoli 10.000,00 EUR, ne bi smelo predstavljati težave. Sicer menimo, da je strokovna pomoč zaposlenih v knjižnici doktorskim študentom ustrezna.

Zavod v vlogi tudi ni izkazal pridobitve minimalnih sredstev iz akademsko relevantnih raziskovalnih projektov v višini 50.000 eur.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Dobra komunikacija visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter mentorjev s študenti;
- Dostopnost visokošolskih učiteljev in sodelavcev študentom.

Priložnosti za izboljšanje:

- Preveriti izvedbo števila kontaktnih ur pri posameznih predmetih in ustreznost določitve števila kontaktnih ur v učnih načrtih (prevetritev učnih načrtov na področju izvedbe kontaktnih ur);
- Potrebno bi bilo zagotoviti, da bodo vsa dela, ki se v učnih načrtih navajajo med temeljno – obvezno študijsko literaturo – na voljo v knjižnici najmanj v enem izvodu in tudi na tem področju prevetriti učne načrte in nabor literature v knjižnici;
- Krepiti raziskovalno dejavnost na zavodu, ob tem pa posledično tudi vključevati študente v znanstveno raziskovalno dejavnost na zavodu;
- Opraviti resno presojo finančne konstrukcije presojanega programa in upoštevanje izsledkov pri zastavljanju ciljev v zvezi z nadaljnjim razvojem presojanega študijskega programa;
- Nabaviti dodatno študijsko literaturo (vsaj en izvod obvezne literature).

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- Nejasna finančna konstrukcija in s tem finančna vzdržnost presojanega programa.
- Ne dovolj natančno definirana procedura vpisa kandidatov, ki ne prihajajo s predhodno zaključeno ekonomsko izobrazbo. Odziv zavoda: *Pripombo v zvezi s tem, da nimamo natančno predpisane procedure vpisa kandidatov, ki ne prihajajo s predhodno zaključeno ekonomsko izobrazbo, ne smatramo kot neskladje. Vpise kandidatov, ki ne prihajajo s predhodno zaključeno ekonomsko izobrazbo, izvajamo v skladu s pridobljeno akreditacijo v letu 2009, reakreditacijo v letu 2016 in Pravilnikom o izvajanju doktorskega študija na FKPV. Komisija za znanstveno-raziskovalno delo in doktorski študij na podlagi pregledane vpisne dokumentacije študentu določi dodatne študijske obveznosti glede na predhodno doseženo izobrazbo in določena znanja ter na smer študija (Komerčila, Turizem ali Poslovna informatika), ki jo študent izbere ob prijavi oz. vpisu na doktorski študij FKPV. Upoštevana pripomba, premik neskladnosti med delno izpolnjevanje kakovost, študentskim kandidatom in drugim deležnikom mora biti vpisne procedure jasno predstavljene.*

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

- Neizpolnjevanje minimalnih standardov pri pridobitvi minimalnih sredstev iz akademsko relevantnih raziskovalnih projektov. Odziv zavoda: *[zavod opisuje*

projekt z OKS, financiran iz lastnih sredstev ter neuspešno prijavo na razpis ARRS] V letu 2019 smo uspešno kandidirali na razpisu Erasmus plus šport in pridobili projekt Aktivni in zdravi Olimpijci in paraolimpijci. [Opisan projekt ni akademsko relevanten in se ne sklada s smerjo doktorskega študija, saj so rezultati projekta Priročnik za vadbo športnikov seniorjev in Model za vključevanje nekdanjih vrhunskih športnikov v redne telesne aktivnosti vezani na drugo področje, ki ni povezan s področjem doktorskega študija]. Fakulteta si bo tudi v prihodnje prizadevala k pridobitvi relevantnih projektov, povezanih s programom in raziskovanjem, ter drugih, v znanstveno raziskovalnem smislu povezanih projektov, v katere bodo aktivno vključeni tako učitelji kot študenti. Zapisana neskladnost ostaja.

5. standard: Zagotovljeno je varovanje pravic deležnikov v študijskem procesu.

a) ali je vsem študentom ob rednem izpolnjevanju obveznosti, določenih s študijskim programom, omogočeno nemoteno napredovanje in dokončanje študija:

Zavod omogoča študentom, ki redno izpolnjujejo svoje obveznosti, nemoteno napredovanje in dokončanje študija. Skladno s Pravilnikom o doktorskem študiju prehod iz 1. v 2. letnik študija ni pogojen s številom osvojenih KT. Za napredovanje v tretji letnik mora kandidat izpolniti vse obveznosti organiziranih oblik študija prvega letnika, iz drugega letnika pa Sodobne metode statistične analize in obveznosti iz 15. člena Pravilnika o doktorskem študiju pod naslovom Druge oblike organiziranega študija. Študent je dolžan do konca tretjega letnika referatu poslati dispozicijo doktorske disertacije, ki jo je potrdil in podpisal potencialni mentor. Po izpolnitvi vseh obveznosti, predpisanih s programom, oddela študent 180 KT in pridobi znanstveni naziv doktor znanosti. Naslov je v skrajšani obliki dr., pred imenom in priimkom (dr. sc.).

Čeprav se študentom omogoča nemoteno napredovanje in dokončanje študija, je pomembno poudariti, da gre tukaj za študij, kjer glede na nizko število vpisanih študentov (1 do 2 na leto), predavanja potekajo pretežno v obliki konzultacij, zato študentje nimajo priložnosti učenja eden od drugega, skozi razprave, diskusije in delitev znanja.

b) ali je vsem visokošolskim učiteljem in sodelavcem zagotovljeno spoštovanje njihove avtonomije pri poučevanju in raziskovanju ter pomoč in svetovanje pri razvijanju karijerne poti:

Predavatelji, ki so nosilci predmetov na doktorskem študiju Poslovne vede III so predvsem zunanji sodelavci, zato se poleg svojega razvoja na tem zavodu razvijajo tudi na svojih matičnih zavodih, in jih to ne ovira pri njihovem delu na tem področju. V razgovoru z učitelji (sestaneek – Razgovor z visokošolskimi učitelji) je bilo razvidno, da so avtonomni pri poučevanju in raziskovanju. Kot že zapisano, so to učitelji, ki imajo svojo karierno pot razvito izven zavoda, zato glede na akademsko stopnjo in položaj, svetovanje s strani zavoda ni potrebno. Glede učiteljskega kadra in njegovega razvoja je pomembno poudariti, da zavod nima lastnega učiteljskega kadra, ki bi lahko bili nosilci predmetov na doktorskem študiju, kar je razumljivo ob pričetku študija. Glede na večleten obstoj tega študija na zavodu pa poudarjamo, da zavod ni uspel zagotoviti trajnosti študija na ta način.

c) obveščenost deležnikov v skladu s 7. standardom 12. člena meril:

Zavod v komunikaciji z zunanjimi in notranjimi deležniki uporablja običajne kanale komuniciranja preko spletne strani, e-pošte, oglasnih tabel, SMS sporočil. Za študente obstaja institut študentskih predstavnikov (kar pa v primeru doktorskega študija, kjer je vpisan po en/dva študenta, očitno ne pride v poštev), dodatno pa se informirajo preko predavateljev in drugih zaposlenih. Študenti so izrazili zadovoljstvo z informiranostjo. Zavod izvaja različne predstavitve študijskih programov: informativne dneve, e-novice, informiranje in druga sodelovanja na sejmih. Zaposleni so redno informirani na sejah zavoda. Doktorskega študija posebej ne oglašujejo.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Ni bilo zaznati.

Priložnosti za izboljšanje:

- Čeprav lahko načeloma rečemo, da pri petem standardu ni globokih problemov, izvajanje izobraževanja v obliki konzultacij ne izraža narave študija, temveč izdelavo doktorata brez doktorskega študija. Predavatelji, ki so nosilci predmetov, so zunanji sodelavci, zato se to sodelovanje vzpostavi po potrebi. Skupina strokovnjakov ne vidi možnosti, da bi zavod lahko ustvaril svoj kader, ki bi bil usposobljen za izvajanje tega študijskega programa. Zato bi bilo priporočilo, da je potrebno okrepiti študijski program z dovoljšnim številom kandidatov in ga izvajati kot kontaktni študij, z angažiranjem lastnega kadra.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- Ni bilo zaznati.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

- Ni bilo zaznati.

POVZETEK

Študijski program Poslovne vede III omogoča diplomantom pridobitev naslova doktor znanosti. Zavod ima odlične prostorske zmogljivosti, ki pa so za ta program neizkoriščene. Zaradi majhnega števila vpisanih študentov, se izobraževanje izvaja pretežno preko konzultacij, večinoma preko spletne povezave. Študentje izražajo zadovoljstvo s študijem, delom in odzivnostjo zaposlenih ter s pogoji študija. Dejstvo pa je, da študij ne omogoča klasične oblike študija, z izmenjavo izkušenj in pridobivanja poglobljenih znanj s področja, temveč je usmerjen zgolj v pomoč študentom pri pisanju doktorske disertacije. Študentje se vpisujejo predvsem v drugi letnik študija. Literatura, predpisana v učnih načrtih predmetov, ni posodabljana, večinoma ni prisotna v knjižnici zavoda niti z obveznim izvodom. Nosilci predmetov so pogodbeni sodelavci, vsi mentorji ne izpolnjujejo minimalnih raziskovalnih kriterijev. Študijski program se ne posodablja, anketiranje študentov se ne izvaja, pridobivanje informacij za samoevalvacijsko poročilo je nedosledno. Formalni podatki, ki se zbirajo (npr. število vpisanih študentov, prehodnost ipd.), pa se ne uporabljajo v analizah, ki bi bile namenjene izboljševanju kakovosti študijskega procesa. Krog kakovosti za ta študijski program ni sklenjen. Manjkajo akcijski

načrti, ki bi na podlagi ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnosti vodili k razvoju študijskega programa. Aktivnosti promocije študijskega programa se ne načrtujejo niti ne izvajajo. Zaradi neustrezne finančne konstrukcije (ki je ne znajo izračunati), se jim študij ne izplača, zato zavračajo potencialne kandidate. Zavod ohranja študijski program le zaradi boljšega ugleda institucije, ker se tako zdi, da ponujajo celotno vertikalo na študijskem področju.

SUMMARY

The Business Science III study program enables graduates to obtain the title of Doctor of Science. The institute has excellent spatial capacities, which are not used for this program. Due to the small number of enrolled students, education is carried out mainly through consultations, mostly online. Students express satisfaction with the study, work and responsiveness of employees and the conditions of study. The fact is that the study does not allow the classical form of study, by exchanging experiences and gaining in-depth knowledge in the field, but is aimed solely at helping students to write a doctoral dissertation. Students enrol mainly in the second year of study. Literature prescribed in the subjects' curricula is mostly obsolete, not present in the library of the institute, even with a mandatory copy. The lecturers are contractual collaborators, not all mentors meet the minimum research criteria. The study program is not updated, student surveys are not conducted, and obtaining information for a self-evaluation report is inconsistent. However, formal data collected (e.g. number of students enrolled, pass rate, etc.), are not used in analyses aimed at improving the quality of the study process. The quality circle for this study program is not closed. There is a lack of action plans that would lead to the development of the study program based on the identified shortcomings and irregularities. Study program promotion activities are not planned or implemented. Due to inadequate financial construction (which they do not know how to calculate), their studies do not pay off, so they reject potential candidates. The institute maintains the study program only because of the better reputation of the institution, because it seems that they offer the entire vertical in the field of study.

Izpolnjevanje standardov kakovosti

Izpolnjuje standarde kakovosti

- Dobra komunikacija visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter mentorjev s študenti;
- Dostopnost visokošolskih učiteljev in sodelavcev študentom.
- Preveriti izvedbo števila kontaktnih ur pri posameznih predmetih in ustreznost določitve števila kontaktnih ur v učnih načrtih (prevetritev učnih načrtov na področju izvedbe kontaktnih ur);
- Potrebno bi bilo zagotoviti, da bodo vsa dela, ki se v učnih načrtih navajajo med temeljno – obvezno študijsko literaturo – na voljo v knjižnici najmanj v enem izvodu in tudi na tem področju preveriti učne načrte in nabor literature v knjižnici;
- Krepitev raziskovalno dejavnost na zavodu, ob tem pa posledično tudi vključevati študente v znanstveno raziskovalno dejavnost na zavodu;
- Opraviti resno presojo finančne konstrukcije presojanega programa in upoštevanje izsledkov pri zastavljanju ciljev v zvezi z nadaljnjim razvojem presojanega študijskega programa;
- Nabaviti dodatno študijsko literaturo (vsaj en izvod obvezne literature).

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

- Čeprav lahko načeloma rečemo, da pri petem standardu ni globokih problemov, izvajanje izobraževanja v obliki konzultacij ne izraža narave študija, temveč izdelavo doktorata brez doktorskega študija. Predavatelji, ki so nosilci predmetov, so zunanji sodelavci, zato se to sodelovanje vzpostavi po potrebi. Skupina strokovnjakov ne vidi možnosti, da bi zavod lahko ustvaril svoj kader, ki bi bil usposobljen za izvajanje tega študijskega programa. Zato bi bilo priporočilo, da je potrebno okrepiti študijski program z dovoljšnim številom kandidatov in ga izvajati kot kontaktni študij, z angažiranjem lastnega kadra.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti

- Nejasna finančna konstrukcija in s tem finančna vzdržnost presojanega programa.
- Zavod pomanjkljivo ugotavlja zadovoljstva doktorskih študentov, izvajajo le občasno anketiranje diplomantov.
- Ne dovolj natančno definirana procedura vpisa kandidatov, ki ne prihajajo s predhodno zaključeno ekonomsko izobrazbo.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

- Čeprav se samoevalvacija študijskega programa Poslovne vede III izvaja v kontekstu institucionalne samoevalvacije, ni jasno razvidno kako se podatki, pridobivani z evalvacijo, koristijo za razvoj in posodabljanje študijskega programa ter za izboljševanje njegove kakovosti in konkurenčnosti. Metode in postopki, ki se uporabljajo za zbiranje informacij ali predlogov za spremembe študijskega programa in njihovo analizo, bi bilo potrebno usmeriti na preverjanje smiselnosti takšnega študijskega programa ter možnosti za njegov razvoj in izboljšave, kakor tudi za možnost povečanja števila vpisanih študentov, da bi ta uresničeval smisel kontaktnega doktorskega študija, ne pa konzultativnega, kot se sedaj večinoma izvaja.
- Študijski program se ne posodablja na zadovoljiv način, zavod je opustil prizadevanja za povečanje števila vpisanih študentov.
- Vse analize in ankete, ki so del sistema kakovosti se izvajajo formalno, da bi se izpolnjevalo osnovno nalogo sistema zagotavljanja kakovosti – izvajanje anket in analiz. Po izpeljavi rezultatov se ti ne analizirajo in ne koristijo kot osnova za izboljševanje ali izdelavo akcijskega načrta. Zato pri tem študijskem programu ni zagotovljen zaključen krog kakovosti.
- Učni izidi zapisani v učnih načrtih študijskega programa Poslovne vede III niso v skladu z zahtevnostjo študijskega programa tretje stopnje.
- Študijski program Poslovne vede III ne izkazuje systemskega izboljševanja, spremljanja novih spoznanj na področju, niti dela na sistemu izboljševanja kakovosti. Preučevanje zadovoljstva doktorandov je bilo izvedeno šele 2022, ni pa razvidno kako bodo rezultati uporabljeni za izboljšave programa. Prav tako ni jasno kako so študenti ocenili koristnost in sodobnost posameznih učnih vsebin. Stalna evalvacija študijskega programa je nujna, kot tudi njegovo izboljševanje skozi čas er skladno z bolonjskim procesom in standardi doktorskih študijev na nivoju evropskega kvalifikacijskega prostora.
- Neizpolnjevanje minimalnih standardov pri pridobitvi minimalnih sredstev iz akademsko relevantnih raziskovalnih projektov.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Odličnost

Ali kako opažanje, ki ste ga označili za prednost, sodi v kategorijo odličnih dosežkov oz. presežkov in bi lahko bilo zgled drugim visokošolskim zavodom v Sloveniji ter predlagate, da ga NAKVIS javno izpostavi? Prosim za obrazložitev.

Priloge:

- soglasje članov skupine strokovnjakov k poročilu.